

DIARI OFICIAL

DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Any XXVIII

Divendres, 6 de maig de 2005 / Viernes, 6 de mayo de 2005

Núm. 5.000

III. CONVENIS I ACTES

g) ALTRES ASSUMPTES

Acadèmia Valenciana de la Llengua

CORRECCIÓ d'errades de la Resolució 2/2005, de 29 de març, de la Presidència de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, per la qual es publica l'Acord de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), adoptat en la reunió plenària de 9 de febrer de 2005, pel qual s'aprova el Dictamen sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià. [2005/4906]

S'ha observat una errada tipogràfica en la publicació de la resolució esmentada (DOGV núm. 4983, de 12.04.2005), consistent a l'omissió de la numeració d'alguns fragments de l'acord.

És per això que reproduïm tot seguit el text de l'acord, amb la numeració corresponent, sense incloure-hi el text de la resolució ni els annexos, que s'havien publicat correctament.

ACORD DE L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA (AVL), ADOPTAT EN LA REUNIÓ PLENÀRIA DEL 9 DE FEBRER DEL 2005, PEL QUAL S'APROVA EL DICTAMEN SOBRE ELS PRINCIPIS I CRITERIS PER A LA DEFENSA DE LA DENOMINACIÓ I L'ENTITAT DEL VALENCIÀ

ANTECEDENTS

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua, ens normatiu del valencià, segons estableix la Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, té entre les seues competències la de «vetlar per l'ús normal del valencià i defensar la seua denominació i entitat» (art. 7.d).

D'acord amb l'article 4 de la mateixa llei, l'AVL en les seues actuacions s'inspirarà en els «principis i criteris [...] que es desprenen del dictamen aprovat pel Consell Valencià de Cultura [...] que figura en el preàmbul de la llei», el qual, pel que fa al nom i a la naturalesa del valencià, estableix el següent:

- «El nostre Estatut d'Autonomia denomina “valencià” la llengua pròpia dels valencians, i per tant este terme ha de ser utilitzat en el marc institucional, sense que tinga caràcter exclouent».
- «L'esmentada denominació “valencià”, i també les denominacions “llengua pròpia dels valencians” o “idioma valencià”, o altres, avalades per la tradició històrica valenciana, l'ús popular, o la legalitat vigent, no són ni han de ser objecte de qüestionament o polèmica. Totes sirven per a designar la nostra llengua pròpia».

III. CONVENIOS Y ACTOS

g) OTROS ASUNTOS

Acadèmia Valenciana de la Llengua

CORRECCIÓN de errores de la Resolución 2/2005, de 29 de marzo, de la Presidencia de la Acadèmia Valenciana de la Llengua, por la cual se publica el Acuerdo de la Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), adoptado en la reunión plenaria de 9 de febrero de 2005, por el cual se aprueba el Dictamen sobre los principios y criterios para la defensa de la denominación y la entidad del valenciano. [2005/4906]

Se ha observado un error tipográfico en la publicación de la citada resolución (DOGV núm. 4983, de 12.04.2005), consistente en la omisión de la numeración de algunos fragmentos del acuerdo.

Por este motivo, reproducimos a continuación el texto del acuerdo, con la numeración correspondiente, sin incluir el texto de la resolución ni los anexos, que se publicaron correctamente.

ACUERDO DE LA ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA (AVL), ADOPTADO EN LA REUNIÓ PLENARIA DEL 9 DE FEBRERO DE 2005, POR EL QUE SE APRUEBA EL DICTAMEN SOBRE LOS PRINCIPIOS Y CRITERIOS PARA LA DEFENSA DE LA DENOMINACIÓ Y ENTIDAD DEL VALENCIANO

ANTECEDENTES

La Acadèmia Valenciana de la Llengua, ente normativo del valenciano, según lo establecido en la Ley 7/1998, de 16 de septiembre, de la Generalitat Valenciana, tiene entre sus competencias la de «velar por el uso normal del valenciano y defender su denominación y entidad» (art. 7.d).

De conformidad con el artículo 4 de la misma Ley, la AVL en sus actuaciones se inspirará en los «principios y criterios [...] que se desprenden del dictamen aprobado por el Consell Valencià de Cultura [...] que figura en el preàmbulo de la ley», el cual, en lo relativo al nombre y a la naturaleza del valenciano, establece lo siguiente:

- «Nuestro Estatuto de Autonomía denomina “valenciano” a la lengua propia de los valencianos y por lo tanto este término debe ser utilizado en el marco institucional, sin que tenga carácter excluyente».
- «La mencionada denominación “valenciano”, y también las denominaciones “lengua propia de los valencianos” o “idioma valenciano”, u otras, avaladas por la tradición històrica valenciana, el uso popular, o la legalidad vigente, no son ni deben de ser objeto de cuestionamiento o polèmica. Todas sirven para designar a nuestra lengua propia».

- c) «El valencià, idioma històric i propi de la Comunitat Valenciana, forma part del sistema lingüístic que els corresponents Estatuts d'Autonomia dels territoris hispànics de l'antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia».

Partint d'estos principis, el Ple de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, en la reunió del 19 de desembre del 2003, va aprovar una *Declaració institucional sobre el nom i entitat del valencià i sobre la normativa oficial vigent*, en la qual s'establien, entre altres, estos postulats:

1. «La denominació de valencià és tradicional, històrica, legal, estatutària i, per tant, la més adequada al marc institucional.»
2. «Esta denominació no és incompatible ni ha d'entrar en contradicció amb altres denominacions també tradicionals, històriques i legals, que rep la llengua pròpia dels valencians.»
3. «El nom de la llengua i la seua naturalesa no han de ser objecte de polèmiques inútils ni de cap classe d'instrumentalització cultural, social ni política, ja que això només contribuïx a fomentar la desunió entre els parlants, a dificultar la promoció del seu ús i a obstaculitzar la seua normalitat plena.»
4. «La diversitat onomàstica del valencià no pot servir de base a iniciatives que projecten una imatge fragmentada del sistema lingüístic que els valencians compartim amb altres territoris. Les iniciatives que adopten els poders públics per a difondre el valencià fora del nostre àmbit lingüístic tenen tot el reconeixement de l'AVL. En tot cas, estes han de garantir la difusió de la nostra peculiaritat idiomàtica i s'han d'ajustar a criteris conceptuals i onomàstics de caràcter integrador.»

A més, en el punt 5 d'eixa mateixa *Declaració*, s'anunciava un dictamen més detallat i precís sobre les qüestions anteriors, alhora que, en el punt 6, l'AVL demanava «a les institucions públiques ser consultada en tots els casos en els quals es legisle o es prenguen iniciatives sobre el valencià, en allò que afecta les competències legals que té atribuïdes».

En virtut de tot el que antecedeix, atesos els articles 4, 7.c i 7.d de la Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, de Creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Ple de l'AVL, en la reunió del 9 de febrer del 2005,

ACORDA

1. Aprovar, amb caràcter prescriptiu, el *Dictamen sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià*, que s'adjunta.
2. Publicar-lo, atés el que estableix l'article 26 de la Llei 7/1998, en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* als efectes prevists en l'article 5 de la mateixa Llei.
3. Comunicar-lo al Govern Valencià i a les Corts Valencianes.
4. Transmetre'l al Govern d'Espanya, al Congrés dels Diputats i al Senat, així com a les altres entitats normatives de les llengües de l'Estat Espanyol.
5. Difondre'l entre la societat valenciana i, molt especialment, entre les universitats i totes les entitats que s'ocupen de la promoció del valencià.

Dictamen de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià

PREÀMBUL

L'estima dels valencians per la llengua pròpia, considerada com la principal senya d'identitat del poble valencià, ha quedat palesa al llarg de la història. Esta estima s'ha manifestat, especialment, en

- c) «El valenciano, idioma histórico y propio de la Comunidad Valenciana, forma parte del sistema lingüístico que los correspondientes Estatutos de Autonomía de los territorios hispánicos de la antigua Corona de Aragón reconocen como lengua propia».

Partiendo de estos principios, el Pleno de la Acadèmia Valenciana de la Llengua, en la reunió del 19 de diciembre de 2003, aprobó una *Declaración institucional sobre el nombre y entidad del valenciano y sobre la normativa oficial vigente*, en la que se establecían, entre otros, estos postulados:

1. «La denominación de valenciano es tradicional, histórica, legal, estatutaria y, por lo tanto, la más adecuada al marco institucional.»
2. «Esta denominación no es incompatible ni debe entrar en contradicción con otras denominaciones también tradicionales, históricas y legales, que recibe la lengua propia de los valencianos.»
3. «El nombre de la lengua y su naturaleza no deben ser objeto de polémicas inútiles ni de ninguna clase de instrumentalización cultural, social ni política, ya que ello sólo contribuye a fomentar la desunión entre los hablantes, a dificultar la promoción de su uso y a obstaculizar su plena normalidad.»
4. «La diversidad onomástica del valenciano no puede servir de base a iniciativas que proyecten una imagen fragmentada del sistema lingüístico que los valencianos compartimos con otros territorios. Las iniciativas que adopten los poderes públicos para difundir el valenciano fuera de nuestro ámbito lingüístico tienen todo el reconocimiento de la AVL. En todo caso, estas deben garantizar la difusión de nuestra peculiaridad idiomática y deben ajustarse a criterios conceptuales y onomásticos de carácter integrador.»

Además, en el punto 5 de esa misma *Declaración*, se anunciaba un dictamen más pormenorizado y preciso sobre las cuestiones anteriores, al tiempo que, en el punto 6, la AVL pedía «a las instituciones públicas ser consultada en todos los casos en los que se legisle o se tomen iniciativas sobre el valenciano, en aquello que afecte a las competencias legales que tiene atribuidas».

En virtud de cuanto antecede, de conformidad con los artículos 4, 7.c y 7.d de la Ley 7/1998, de 16 de septiembre, de la Generalitat Valenciana, de Creación de la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Pleno de la AVL, en la reunió del 9 de febrero de 2005,

ACUERDA

1. Aprobar, con carácter prescriptivo, el *Dictamen sobre los principios y criterios para la defensa de la denominación y la entidad del valenciano*, que se adjunta.
2. Publicarlo, según lo establecido en el artículo 26 de la Ley 7/1998, en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* a los efectos previstos en el artículo 5 de la misma Ley.
3. Comunicarlo al Gobierno Valenciano y a las Cortes Valencianas.
4. Transmitirlo al Gobierno de España, al Congreso de los Diputados y al Senado, así como a las otras entidades normativas de las lenguas del Estado Español.
5. Difundirlo entre la sociedad valenciana y, muy especialmente, entre las universidades y todas las entidades que se ocupen de la promoción del valenciano.

Dictamen de la Acadèmia Valenciana de la Llengua sobre los principios y criterios para la defensa de la denominación y la entidad del valenciano

PREAMBULO

La estima de los valencianos por la lengua propia, considerada como la principal seña de identidad del pueblo valenciano, ha quedado patente a lo largo de la historia. Esta estima se ha manifesta-

tots els qui, al llarg dels segles, l'han usada com a vehicle habitual de comunicació.

Units per l'estima a la «llengua pròpia» («la més alta manifestació de la personalitat d'un poble»), els signants de les Normes de Castelló, l'any 1932, van saber sumar les voluntats i les «diverses tendències culturals i polítiques» del moment en un acord històric, amb la convicció que el futur de la llengua, que volien pròsper, depenia molt especialment de l'assoliment d'unes bases «per a la unificació de l'ortografia valenciana». Ho feren superant tota classe de plantejaments individuals, amb la convicció que el sistema acordat seria, en el futur, «rectificat i millorat», «a base d'amples acords» superadors de punts de vista diferents. Era un acord «sense vençuts», considerat com el punt de partida necessari per a satisfer les inquietuds d'un poble, deien, que «comença a sentir la dignitat de la llengua pròpia».

Des d'aleshores, s'han multiplicat els estudis sobre el valencià i els treballs de depuració i de modernització de la llengua, alhora que s'han produït notables avanços en la seua recuperació i normalització social. No obstant això, la qüestió de l'entitat de l'idioma i de les implicacions onomàstiques que se'n deriven dista encara d'estar superada des d'una perspectiva sociolingüística, a pesar que, des del punt de vista de la ciència filològica, per una banda, i de la legalitat estatutària valenciana, per l'altra, el tema es puga considerar resolt. Per tant, cal encara un esforç sensat, solidari i convergent per a evitar polèmiques que sols perjudiquen l'ús i la promoció del valencià i, de retruc, els interessos valencians fora de la nostra Comunitat.

Com és sabut, un sector de la societat valenciana considera que l'idioma propi dels valencians coincideix amb la llengua que es parla en altres territoris de l'antiga Corona d'Aragó, mentre que un altre sector considera que és una llengua diferent. Esta polèmica s'ha vinculat, sovint, al tema de la identitat nacional dels valencians. Per això, en alguns sectors socials, ha tingut ressò la tesi segons la qual identificar l'idioma propi dels valencians amb el d'altres pobles (especialment Catalunya) contribuiria a la pèrdua de les senyes d'identitat del poble valencià i a una hipotètica submissió exterior.

Així mateix, alguns sectors socials han considerat insuficient la incorporació al model de llengua formal de solucions lingüístiques valencianes plenament vives i avalades per la tradició clàssica, per la qual cosa han propugnat una independència total dels valencians quant a la codificació de la seua llengua pròpia com a única via de corregir eixa situació.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol) va establir la denominació de *valencià* per a l'idioma propi dels valencians, sense que el legislador determinara l'entitat filològica del que es designava amb eixa denominació ni especificara la institució normativa de la llengua. Un plantejament tal no ha aconseguit tancar la polèmica, ja que ha permès i permet interpretacions diferents. Per a uns, el fet que l'Estatut parle de *valencià* equival a dir que esta llengua no és la mateixa que la que es parla en cap altre lloc. Per a altres, en canvi, la solució estatutària respon al reconeixement d'una denominació secular per a referir-se, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, a la llengua que els valencians compartim amb altres pobles de l'antiga Corona d'Aragó. Per a uns altres, encara, és perfectament compatible reconèixer la unitat de la llengua i defensar alhora les característiques genuïnes del valencià, com a via per a superar les discrepàncies de percepció lingüística existents en la societat valenciana.

La promulgació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (4/1983, de 23 de novembre, de la Generalitat Valenciana) esdevingué un fet històric de primer ordre en el procés de recuperació del valencià. Per primera vegada es fixaven les bases legals necessàries per a superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, mitjançant l'articulació de les mesures legals pertinents per a impulsar la incorporació del valencià al sistema educatiu i fomentar-ne l'ús. Així mateix, el preàmbul de la Llei establia que la «llengua valenciana és part substancial del patrimoni cultural de tota la nostra societat» i que «la recuperació i

do, especialmente, en todos los que, a lo largo de los siglos, la han usado como vehículo habitual de comunicación.

Unidos por la estima a la «lengua propia» («la más alta manifestación de la personalidad de un pueblo»), los firmantes de las Normas de Castellón, el año 1932, supieron aunar las voluntades y las «diversas tendencias culturales y políticas» del momento en un acuerdo histórico, con la convicción de que el futuro de la lengua, que querían próspero, dependía muy especialmente de la consecución de unas bases «para la unificación de la ortografía valenciana». Lo hicieron superando toda clase de planteamientos individuales, con la convicción de que el sistema acordado sería, en el futuro, «rectificado y mejorado», «a base de amplios acuerdos» superadores de puntos de vista diferentes. Era un acuerdo «sin vencidos», considerado como el punto de partida necesario para satisfacer las inquietudes de un pueblo, decían, que «comienza a sentir la dignidad de la lengua propia».

Desde entonces, se han multiplicado los estudios sobre el valenciano y los trabajos de depuración y modernización de la lengua, al tiempo que se han producido notables avances en su recuperación y normalización social. Sin embargo, la cuestión de la entidad del idioma y de las implicaciones onomásticas que se derivan de ella dista aún de estar superada desde una perspectiva sociolingüística, a pesar de que, desde el punto de vista de la ciencia filológica, por una parte, y de la legalidad estatutaria valenciana, por otra, el tema se puede considerar resuelto. Por lo tanto, debe hacerse aún un esfuerzo sensato, solidario y convergente para evitar polémicas que sólo perjudican el uso y la promoción del valenciano y, por ende, los intereses valencianos fuera de nuestra Comunidad.

Como es sabido, un sector de la sociedad valenciana considera que el idioma propio de los valencianos coincide con la lengua que se habla en otros territorios de la antigua Corona de Aragón, mientras que otro sector considera que es una lengua diferente. Esta polémica se ha vinculado, a menudo, al tema de la identidad nacional de los valencianos. Por ello, en algunos sectores sociales, ha tenido eco la tesis según la cual identificar el idioma propio de los valencianos con el de otros pueblos (especialmente Cataluña) contribuiría a la pérdida de las señas de identidad del pueblo valenciano y a una hipotética submisión exterior.

Asimismo, algunos sectores sociales han considerado insuficiente la incorporación al modelo de lengua formal de soluciones lingüísticas valencianas plenamente vivas y avaladas por la tradición clásica, por lo que han propugnado una independencia total de los valencianos en cuanto a la codificación de su lengua propia como única vía de corregir esa situación.

El Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana (Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio) estableció la denominación de *valenciano* para el idioma propio de los valencianos, sin que el legislador determinara la entidad filológica de lo que se designaba con esa denominación ni se especificara la institución normativa de la lengua. Este planteamiento no ha logrado cerrar la polémica, ya que ha permitido y permite interpretaciones diferentes. Para unos, el hecho de que el Estatuto hable de *valenciano* equivale a decir que esta lengua no es la misma que la que se habla en ningún otro lugar. Para otros, en cambio, la solución estatutaria responde al reconocimiento de una denominación secular para referirse, en el ámbito de la Comunidad Valenciana, a la lengua que los valencianos compartimos con otros pueblos de la antigua Corona de Aragón. Para otros, aún, es perfectamente compatible reconocer la unidad de la lengua y defender al mismo tiempo las características genuinas del valenciano, como vía para superar las discrepancias de percepción lingüística existentes en la sociedad valenciana.

La promulgación de la Ley de Uso y Enseñanza del Valenciano (4/1983, de 23 de noviembre, de la Generalitat Valenciana) representó un hecho histórico de primer orden en el proceso de recuperación del valenciano. Por primera vez se fijaban las bases legales necesarias para superar la relación de desigualdad existente entre las dos lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana, mediante la articulación de las medidas legales pertinentes para impulsar la incorporación del valenciano al sistema educativo y fomentar su uso. Asimismo, el preámbulo de la Ley establecía que la «lengua valenciana es parte sustancial del patrimonio cultural de toda nuestra sociedad» y

l'extensió del seu ús com un dels factors de retrobament de la nostra identitat com a poble, ens pertoca també a tots els valencians». Però, a pesar d'eixos encerts inqüestionables, la Llei no va definir tampoc l'entitat de la llengua ni va establir l'òrgan normatiu corresponent.

La Llei de Creació de l'AVL (7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana) ha suposat una fita important en el procés d'harmonització de les diferents posicions, partint de la base que totes contenen elements positius per a la nostra llengua. En relació amb la qüestió onomàstica, reconeix que la denominació de *valencià* és la més adequada per a referir-se a l'idioma propi dels valencians i, al mateix temps, proclama que este idioma «forma part del sistema lingüístic que els corresponents estatuts d'autonomia dels territoris hispànics de l'antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia» (Preàmbul). Per una altra part, en relació amb el model lingüístic, l'esmentada Llei garanteix que els valencians, mitjançant l'AVL, siguen responsables de la normativització del seu idioma en la Comunitat Valenciana. No obstant això, en la pràctica, el problema de fons no s'ha resolt, tal com evidencia la recurrència amb què el tema de l'entitat i del nom del valencià ha sigut motiu de controvèrsia en els últims anys.

En conseqüència, l'AVL, conscient de la necessitat de resoldre estes i altres ambigüitats, que només provoquen polèmiques contraproduents per a l'ús normal i per al prestigi de la nostra llengua, aprova, amb caràcter prescriptiu, el següent

DICTAMEN

1. D'acord amb les aportacions més solvents de la romanística acumulades des del segle XIX fins a l'actualitat (estudis de gramàtica històrica, de dialectologia, de sintaxi, de lexicografia...), la llengua pròpia i històrica dels valencians, des del punt de vista de la filologia, és també la que compartixen les comunitats autònomes de Catalunya i de les Illes Balears i el Principat d'Andorra. Així mateix és la llengua històrica i pròpia d'altres territoris de l'antiga Corona d'Aragó (la franja oriental aragonesa, la ciutat sarda de l'Alguer i el departament francès dels Pirineus Orientals). Els diferents parlars de tots estos territoris constitueixen una llengua, és a dir, un mateix «sistema lingüístic», segons la terminologia del primer estructuralisme (annex 1) represa en el Dictamen del Consell Valencià de Cultura, que figura com a preàmbul de la Llei de Creació de l'AVL. Dins d'eixe conjunt de parlars, el valencià té la mateixa jerarquia i dignitat que qualsevol altra modalitat territorial del sistema lingüístic, i presenta unes característiques pròpies que l'AVL preservarà i potenciarà d'acord amb la tradició lexicogràfica i literària pròpia, la realitat lingüística valenciana i la normativització consolidada a partir de les Normes de Castelló.
2. El fet que una llengua es parle en diferents demarcacions polítiques o administratives no és una característica exclusiva del valencià, sinó la situació més habitual en les llengües del món. Així, el portugués es parla a Portugal i al Brasil; l'anglès és la llengua d'Anglaterra, d'Irlanda, dels Estats Units d'Amèrica i d'Austràlia; el castellà o espanyol es parla no sols a Espanya sinó també en la major part dels països hispanoamericans (Argentina, Mèxic...), etc. Les característiques lèxiques i gramaticals peculiars del valencià, que el diferencien d'altres parlars del nostre sistema lingüístic, conviuen amb altres característiques compartides majoritàriament per tots estos parlars. Per una altra part, l'existència d'eixos trets específics, sentits com a propis i dignes de ser preservats, és un fet comú en altres llengües.
3. La llengua és un vehicle de comunicació i de cultura. Compartir una llengua, per tant, equival també a compartir el llegat cultural que s'ha transmés en eixa llengua. Però això no implica que els valencians no tinguem unes

que «la recuperación y la extensión de su uso, como uno de los factores de reencuentro de nuestra identidad como pueblo, nos corresponde también a todos los valencianos». Sin embargo, a pesar de esos aciertos incuestionables, la Ley no definió tampoco la entidad de la lengua ni estableció el órgano normativo correspondiente.

La Ley de Creación de la AVL (7/1998, de 16 de septiembre, de la Generalitat Valenciana) ha supuesto un hito importante en el proceso de armonización de las diferentes posiciones, partiendo de la base de que todas contienen elementos positivos para nuestra lengua. En relación con la cuestión onomástica, reconoce que la denominación de *valenciano* es la más adecuada para referirse al idioma propio de los valencianos y, al mismo tiempo, proclama que este idioma «forma parte del sistema lingüístico que los correspondientes estatutos de autonomía de los territorios hispánicos de la antigua Corona de Aragón reconocen como lengua propia» (Preámbulo). Por otra parte, en relación con el modelo lingüístico, dicha Ley garantiza que los valencianos, a través de la AVL, sean responsables de la normativización de su idioma en la Comunidad Valenciana. Sin embargo, en la práctica, el problema de fondo no se ha resuelto, tal como evidencia la recurrencia con la que el tema de la entidad y del nombre del valenciano ha sido motivo de controversia en los últimos años.

En consecuencia, la AVL, consciente de la necesidad de resolver estas y otras ambigüedades, que sólo provocan polémicas contraproducentes para el uso normal y para el prestigio de nuestra lengua, aprueba, con carácter prescriptivo, el siguiente

DICTAMEN

1. De acuerdo con las aportaciones más solvents de la romanística acumuladas desde el siglo XIX hasta la actualidad (estudios de gramática histórica, de dialectología, de sintaxis, de lexicografía...), la lengua propia e histórica de los valencianos, desde el punto de vista de la filología, es también la que comparten las comunidades autónomas de Cataluña y las Islas Baleares, y el Principado de Andorra. Asimismo es la lengua histórica y propia de otros territorios de la antigua Corona de Aragón (la franja oriental aragonesa, la ciudad sarda de Alguer y el departamento francés de los Pirineos Orientales). Las diferentes hablas de todos estos territorios constituyen una lengua, es decir, un mismo «sistema lingüístico», según la terminología del primer estructuralismo (anexo 1) retomada en el Dictamen del Consejo Valenciano de Cultura, que figura como preámbulo de la Ley de Creación de la AVL. Dentro de ese conjunto de hablas, el valenciano tiene la misma jerarquía y dignidad que cualquier otra modalidad territorial del sistema lingüístico, y presenta unas características propias que la AVL preservará y potenciará de acuerdo con la tradición lexicográfica y literaria propia, la realidad lingüística valenciana y la normativización consolidada a partir de las Normas de Castellón.
2. El hecho de que una lengua se hable en diferentes demarcaciones políticas o administrativas no es una característica exclusiva del valenciano, sino la situación más habitual en las lenguas del mundo. Así, el portugués se habla en Portugal y en el Brasil; el inglés es la lengua de Inglaterra, de Irlanda, de los Estados Unidos de América y de Australia; el castellano o español se habla no sólo en España, sino también en la mayor parte de los países hispanoamericanos (Argentina, México...), etc. Las características léxicas y gramaticales peculiars del valenciano, que lo distinguen de otras hablas de nuestro sistema lingüístico, conviven con otras características compartidas mayoritariamente por todas estas hablas. Por otra parte, la existencia de esos rasgos específicos, sentidos como propios y dignos de ser preservados, es un hecho común en otras lenguas.
3. La lengua es un vehículo de comunicación y de cultura. Compartir una lengua, pues, equivale también a compartir el legado cultural que se ha transmitido en esa lengua. Pero eso no implica que los valencianos no tengamos unas señas

senyes d'identitat i unes característiques culturals pròpies, i que les percebem com a clarament diferenciades de les dels altres pobles que usen la nostra llengua. El mateix, d'altra banda, ocorre entre francesos i quebequesos, que compartixen el francès; entre portuguesos i brasilers, que compartixen el portugués; o entre anglesos, irlandesos, nord-americans o australians, que compartixen l'anglès, etc. I això sense perjuí que cadascun d'estos pobles tinga la seua entitat política, social i cultural pròpia.

4. En l'àmbit territorial de l'actual Comunitat Valenciana, la llengua pròpia dels valencians ha rebut majoritàriament el nom de *valencià* o *llengua valenciana* (annex 2), que començà a generalitzar-se, sobretot, a partir de la segona mitat del xv a causa de l'esplendor politicoeconòmic, cultural i literària que assolí el Regne de València en aquell moment. A pesar d'existir una tradició particularista valenciana respecte a l'idioma propi (annex 3), la consciència de posseir una llengua compartida amb altres territoris de l'antiga Corona d'Aragó s'ha mantingut constant fins a època contemporània (annex 4). Per això, la denominació històrica de *valencià* ha coexistit amb la de *català*, documentada en determinades fonts valencianes (annex 5), i generalitzada en l'àmbit de la romanística i de la universitat valenciana de les últimes dècades. Així mateix, no són escassos els testimonis en què s'ha evitat usar el nom d'una de les parts per a designar tot el conjunt del sistema lingüístic mitjançant fórmules compostes o sincrètiques tals com *llengua valenciana i catalana* (annex 6), o bé en què s'han proposat denominacions integradores i superadores de la diversitat onomàstica (annex 7).
5. La denominació de *valencià* és, a més, l'establida en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Per tant, d'acord amb la tradició i amb la legalitat estatutària, l'AVL considera que el terme més adequat per a designar la llengua pròpia en la Comunitat Valenciana és el de *valencià*, denominació que s'ha preservat legalment, ja que és una de les principals senyes d'identitat del nostre poble. Este nom pot designar tant la globalitat de la llengua que compartim amb els territoris de l'antiga Corona d'Aragó ja esmentats, com també, amb un abast semàntic més restringit, la modalitat idiomàtica que ens caracteritza dins d'eixa mateixa llengua. Així mateix, és plenament vàlida la denominació de *llengua valenciana*, sense que este ús implique que es tracte d'un idioma diferent del compartit amb els altres territoris ja indicats.
6. És un fet que a Espanya hi ha dos denominacions igualment legals per a designar esta llengua: la de *valencià*, establida en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i la de *català*, reconeguda en els estatuts d'autonomia de Catalunya i les Illes Balears, i avalada per l'ordenament jurídic espanyol (annex 8) i la jurisprudència (annex 9). L'existència d'eixes dos denominacions pot crear equívocs sobre la cohesió de l'idioma en alguns contextos, especialment fora de l'àmbit lingüístic compartit. Per esta raó l'AVL considera necessari que els governs autonòmics implicats, en col·laboració amb el Govern espanyol, adopten les mesures pertinents (habilitació de fórmules sincrètiques o similars, per exemple) a fi que, especialment fora d'eixe àmbit lingüístic, s'harmonitze la dualitat onomàstica del nostre idioma amb la projecció d'este com a una entitat cohesionada i no fragmentada. Estes fórmules s'haurien d'anar introduint també en àmbits acadèmics o d'una altra naturalesa. D'esta manera es podria garantir coherentment la legítima presència del gentilici *valencià* fora de la nostra Comunitat i, alhora, conciliar la realitat filològica amb la realitat legal i sociològica valenciana.
7. En relació amb el model de codificació de la llengua, cal tindre present que no tots els idiomes de cultura han

de identidad y unas características culturales propias, y que las percibamos como claramente diferenciadas de las de los otros pueblos que usan nuestra lengua. Lo mismo ocurre, por otra parte, entre franceses y quebequeses, que comparten el francés; entre portugueses y brasileños, que comparten el portugués, o entre ingleses, irlandeses, norteamericanos o australianos, que comparten el inglés, etc. Y ello sin perjuicio de que cada uno de estos pueblos tenga su entidad política, social y cultural propia.

4. En el ámbito territorial de la actual Comunidad Valenciana, la lengua propia de los valencianos ha recibido mayoritariamente el nombre de *valenciano* o *lengua valenciana* (anexo 2), que empezó a generalizarse, principalmente, a partir de la segunda mitad del xv a causa del esplendor político-económico, cultural y literario que alcanzó el Reino de Valencia en aquel momento. A pesar de existir una tradición particularista valenciana con respecto al idioma propio (anexo 3), la conciencia de poseer una lengua compartida con otros territorios de la antigua Corona de Aragón se ha mantenido constante hasta la época contemporánea (anexo 4). Por ello, la denominación histórica de *valenciano* ha coexistido con la de *catalán*, documentada en determinadas fuentes valencianas (anexo 5), y generalizada en el ámbito de la romanística y de la universidad valenciana de las últimas décadas. Asimismo, no son escasos los testimonios en los que se ha evitado usar el nombre de una de las partes para designar a todo el conjunto del sistema lingüístico mediante fórmulas compuestas o sincréticas tales como *lengua valenciana y catalana* (anexo 6), o bien en los que se han propuesto denominaciones integradoras y superadoras de la diversidad onomástica (anexo 7).
5. La denominación de *valenciano* es, además, la establecida en el Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana. Por consiguiente, de acuerdo con la tradición y con la legalidad estatutaria, la AVL considera que el término más adecuado para designar la lengua propia en la Comunidad Valenciana es la de *valenciano*, denominación que se ha preservado legalmente, ya que es una de las principales señas de identidad de nuestro pueblo. Este nombre puede designar tanto la globalidad de la lengua que compartimos con los territorios de la antigua Corona de Aragón ya mencionados, como también, con un alcance semántico más restringido, la modalidad idiomática que nos caracteriza dentro de esa misma lengua. Asimismo, es plenamente válida la denominación de *lengua valenciana*, sin que este uso implique que se trate de un idioma diferente del compartido con los otros territorios ya indicados.
6. Es un hecho que en España hay dos denominaciones igualmente legales para designar esta lengua: la de *valenciano*, establecida en el Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, y la de *catalán*, reconocida en los estatutos de autonomía de Cataluña y las Islas Baleares, y avalada por el ordenamiento jurídico español (anexo 8) y la jurisprudencia (anexo 9). La existencia de esas dos denominaciones puede crear equívocos sobre la cohesión del idioma en algunos contextos, especialmente fuera del ámbito lingüístico compartido. Por esta razón, la AVL considera necesario que los gobiernos autonómicos implicados, en colaboración con el Gobierno español, adopten las medidas pertinentes (habilitación de fórmulas sincréticas o similares, por ejemplo) para que, especialmente fuera de ese ámbito lingüístico, se armonice la dualidad onomástica de nuestro idioma con la proyección de este como una entidad cohesionada y no fragmentada. Estas fórmulas deberían ir introduciéndose también en ámbitos académicos o de otra naturaleza. De esta manera se podría garantizar coherentemente la legítima presencia del gentilicio *valenciano* fuera de nuestra Comunidad y, al mismo tiempo, conciliar la realidad filológica con la realidad legal y sociológica valenciana.
7. En relación con el modelo de codificación de la lengua, hay que tener presente que no todos los idiomas de cultu-

seguit unes directrius úniques i exclusives. Hi ha models de codificació que tenen un caràcter molt centralista i que es basen en una única varietat literària (com és el cas de l'italià, format a partir fonamentalment del florentí literari); n'hi ha uns altres que es basen en una varietat creada a partir de l'adopció d'elements de diferents parlars (com és el cas de l'euscar batua), i n'hi ha d'altres, encara, que respecten les diferents modalitats dins de la unitat (com és el cas del portugués de Portugal i el del Brasil). Esta última possibilitat, atesa la rica tradició lingüística i literària del valencià dins de la llengua compartida, és la que l'AVL considera com la més adequada per al nostre idioma, ja que permet respectar la diversitat dins de la unitat. El que es proposa, per al conjunt de la llengua, és, per tant, una codificació policèntrica alhora que convergent.

8. Partint d'estos criteris, en l'àmbit territorial valencià, la codificació s'ha fet i es fa d'acord amb un model que incorpora les característiques pròpies dels parlars valencians, tal com es reflectix en els acords normatius adoptats fins ara per l'AVL. Això possibilita disposar de versions valencianes pròpies (mitjans de comunicació, productes audiovisuals, aplicacions informàtiques, mercat editorial, texts litúrgics i religiosos...), la qual cosa no s'ha d'interpretar com a signe de fragmentació lingüística, sinó com una via de promoure l'ús de l'idioma mitjançant l'acostament del model de llengua valencià als seus usuaris. En esta direcció, l'AVL, acollint-se als punts 87 i 88 de la instrucció pontificia *Liturgiam authenticam*, ha optat per fer una nova versió dels texts litúrgics catòlics, a partir dels texts canònics llatins, fidel no sols a les peculiaritats lingüístiques pròpies sinó a una rica tradició històrica de versions litúrgiques valencianes.
9. Sense perjudi del que assenyalava el punt anterior, en els usos oficials i institucionals de l'idioma que, amb un abast general, es fan fora del conjunt de tot el seu àmbit territorial, s'hauria d'utilitzar un model de llengua convergent, basat en formes clàssiques integradores, la determinació i aprovació del qual hauria de correspondre a les diferents institucions amb competències normatives sobre la llengua compartida. Esta desitjable convergència ha de ser perfectament compatible amb la possibilitat d'utilitzar els models de llengua propis de cada territori en els usos que afecten les relacions particulars entre les institucions de fora del nostre àmbit lingüístic (resta d'Espanya, Unió Europea...), per una banda, i les institucions i les persones físiques i jurídiques de les comunitats autònomes que compartixen el mateix idioma, per una altra.

En conseqüència, l'AVL, fent ús de les atribucions que li confereix l'article 5 de la Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, insta totes les institucions valencianes, les administracions, els poders públics i el sistema educatiu, així com els mitjans de comunicació, les entitats, els organismes i les empreses de titularitat pública o que compten amb finançament públic a ajustar les seues iniciatives en defensa de la denominació i l'entitat del valencià als principis i criteris continguts en el present dictamen. Així mateix, l'AVL fa una crida a tots els parlants del nostre idioma perquè, amb la màxima generositat i flexibilitat, cooperen en la solució del denominat *conflicte lingüístic valencià* amb sentit comú i visió de futur. És una condició necessària, per bé que no suficient, per a fer possible l'ús normal i la dignificació de l'idioma en un context de globalització creixent on la pervivència de llengües minoritzades com la nostra exigeix, entre altres coses, una gran solidaritat entre tots els seus usuaris i l'allunyament tant de qualsevol temptació fragmentarista com de qualsevol esperit uniformitzador monocèntric.

Monestir de Sant Miquel dels Reis

València, 9 de febrer del 2005

ra han seguido unas directrices únicas y exclusivas. Hay modelos de codificación que tienen un carácter muy centralista y que se basan en una única variedad literaria (como es el caso del italiano, formado fundamentalmente a partir del florentino literario); hay otros que se basan en una variedad creada a partir de la adopción de elementos de diferentes hablas (como es el caso del euskera batúa), y hay otros, aún, que respetan las diferentes modalidades dentro de la unidad (como es el caso del portugués de Portugal y el del Brasil). Esta última posibilidad, teniendo en cuenta la rica tradición lingüística y literaria del valenciano dentro de la lengua compartida, es la que la AVL considera como la más adecuada para nuestro idioma, ya que permite respetar la diversidad dentro de la unidad. Lo que se propone, para el conjunto de la lengua, es, pues, una codificación policéntrica al tiempo que convergente.

8. Partiendo de estos criterios, en el ámbito territorial valenciano, la codificación se ha hecho y se hace de acuerdo con un modelo que incorpora las características propias de las hablas valencianas, tal como se refleja en los acuerdos normativos adoptados hasta ahora por la AVL. Ello posibilita disponer de versiones valencianas propias (medios de comunicación, productos audiovisuales, aplicaciones informáticas, mercado editorial, textos litúrgicos y religiosos...), lo cual no se ha de interpretar como signo de fragmentación lingüística, sino como una vía de promover el uso del idioma mediante el acercamiento del modelo de lengua valenciano a sus usuarios. En esta dirección, la AVL, acogiendo a los puntos 87 y 88 de la instrucción pontificia *Liturgiam authenticam*, ha optado por hacer una nueva versión de los textos litúrgicos católicos, a partir de los textos canónicos latinos, fiel no sólo a las peculiaridades lingüísticas propias sino a una rica tradición histórica de versiones litúrgicas valencianas.
9. Sin perjuicio de lo señalado en el punto anterior, en los usos oficiales e institucionales del idioma que, con un alcance general, se hagan fuera del conjunto de todo su ámbito territorial, se debería utilizar un modelo de lengua convergente, basado en formas clásicas integradoras, cuya determinación y aprobación debería corresponder a las diferentes instituciones con competencias normativas sobre la lengua compartida. Esta deseable convergencia debe ser perfectamente compatible con la posibilidad de utilizar los modelos de lengua propios de cada territorio en los usos que afectan a las relaciones particulares entre las instituciones de fuera de nuestro ámbito lingüístico (resto de España, Unión Europea...), por una parte, y las instituciones y las personas físicas y jurídicas de las comunidades autónomas que comparten el mismo idioma, por otra.

En consecuencia, la AVL, en uso de las atribuciones que le confiere el artículo 5 de la Ley 7/1998, de 16 de septiembre, de la Generalitat Valenciana, insta a todas las instituciones valencianas, las administraciones, los poderes públicos y el sistema educativo, así como a los medios de comunicación, las entidades, los organismos, y las empresas de titularidad pública o que cuentan con financiación pública, a ajustar sus iniciativas en defensa de la denominación y la entidad del valenciano a los principios y criterios contenidos en el presente dictamen. Asimismo, la AVL hace una llamada a todos los hablantes de nuestro idioma para que, con la máxima generosidad y flexibilidad, cooperen en la solución del denominado *conflicto lingüístico valenciano* con sentido común y visión de futuro. Es una condición necesaria, aunque no suficiente, para hacer posible el uso normal y la dignificación del idioma en un contexto de globalización creciente donde la pervivencia de lenguas minorizadas como la nuestra exige, entre otras cosas, una gran solidaridad entre todos sus usuarios y el alejamiento tanto de cualquier tentación fragmentarista como de cualquier espíritu uniformizador monocéntrico.

Monasterio de San Miguel de los Reyes

Valencia, 9 de febrero de 2005

IV. ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA**a) EDICTES I CÈDULES DE NOTIFICACIÓ D'INTERLOCUTÒRIES, PROVISIONS I SENTÈNCIES****Jutjat de Primera Instància número 3 de Dénia**

Actuacions de juí verbal de desnonament número 266/2004. Cèdula de notificació. [2005/Q4801]

Procediment: juí verbal (desnonament per falta de pagament) 266/2004-DC

Demandant: Juan Bautista Caselles Signes

Procurador: José Vicente Bonet Camps

Demandats: Ramiro González Montoya i María Pilar Castellanos Martínez

Procurador: —

Sigfrido Mangas Morales, secretari del Jutjat de Primera Instància número 3 de Dénia, fa saber:

Que en este jutjat se segueixen actuacions de verbal de desnonament 266/2004 instades per Juan Bautista Caselles Signes, representat pel procurador José Vicente Bonet, contra Ramiro González Montoya i María Pilar Castellanos Martínez, i en les quals s'ha acordat notificar la sentència dictada en les actuacions ans esmentades, mitjançant edictes als demandats en parador desconegut i que té la decisió que, literalment, diu:

«Que amb l'estimació íntegra de la demanda interposada pel procurador José Vicent Bonet Camps, en nom i representació de Juan Bautista Caselles Signes, sota la direcció lletrada de Salvador M. Ferrando Pérez, contra Ramiro González Montoya i M.ª Pilar Castellanos Martínez, condemne estos darrers a deixar lliure, vacu i expedit l'habitatge situat a l'avinguda de la Marina Alta, 89, 1, 1, de Gata de Gorgos, i a posar la finca esmentada a disposició de la part actora amb l'avertència que si no ho verifica i resulta ferma la sentència se'n procedirà al llançament.

Condemne Ramiro González Montoya i M.ª Pilar Castellanos Martínez a pagar totes les costes causades en esta instància.

Contra esta sentència s'hi pot interposar un recurs d'apel·lació, que s'interposarà en el termini dels cinc dies següents a la notificació».

I perquè valga de notificació en forma als demandats abans esmentats, remet el present edicte.

Dénia, 22 d'abril de 2005.— El secretari judicial: Sigfrido Mangas Morales.

V. ALTRES ANUNCIS**a) ORDENAMENT DEL TERRITORI I URBANISME****1. Tràmits de procediments dels plans****Agrupació d'Interés Urbanístic UA 17 de Sagunt**

Informació pública de la protocol·lització del programa d'actuació urbanística de la unitat d'actuació número 17 del PGMOU de Sagunt. (Exp. 22/2004). [2005/A4788]

Amb data 14 d'abril de 2005, ha sigut protocol·litzat per José Juan Sánchez Sanchis i Diego Cuadrado Gil, en nom i representació de l'Agrupació d'Interés Urbanístic UA 17 de Sagunt, amb el número de protocol 907, davant del notari de Sagunt Francisco Blanco Moreno, avinguda 9 d'Octubre, 44-B-1r, Port de Sagunt, el programa per al desenvolupament de la unitat d'actuació número

IV. ADMINISTRACIÓN DE JUSTICIA**a) EDICTOS Y CÉDULAS DE NOTIFICACIÓN DE AUTOS, PROVIDENCIAS Y SENTENCIAS****Juzgado de Primera Instancia número 3 de Dénia**

Autos de juicio verbal de desahucio número 266/2004. Cédula de notificación. [2005/Q4801]

Procedimiento: juicio verbal (desahucio por falta de pago) 266/2004-DC

Demandante: Juan Bautista Caselles Signes

Procurador: José Vicente Bonet Camps

Demandados: Ramiro González Montoya y María Pilar Castellanos Martínez

Procurador: —

Sigfrido Mangas Morales, secretario del Juzgado de Primera Instancia número 3 de Dénia, hace saber:

Que en este juzgado se siguen autos de verbal de desahucio 266/2004 instados por Juan Bautista Caselles Signes, representado por el procurador José Vicente Bonet, contra Ramiro González Montoya y María Pilar Castellanos Martínez, y en los cuales se ha acordado notificar la sentencia recaída en los autos antes dichos, mediante edictos a los demandados en paradero desconocido y cuyo fallo literalmente dice:

«Que estimando íntegramente la demanda interpuesta por el procurador José Vicent Bonet Camps, en nombre y representación de Juan Bautista Caselles Signes, bajo la dirección letrada de Salvador M. Ferrando Pérez, contra Ramiro González Montoya y M.ª Pilar Castellanos Martínez, debo condenar y condeno a estos últimos a que dejen libre, vacua y expedita la vivienda sita en la avenida de Marina Alta, 89, 1, 1, de Gata de Gorgos, debiendo poner dicha finca a disposición de la parte actora advirtiéndole que si no lo verifica y resultara firme la sentencia se procederá a su lanzamiento.

Debo condenar y condeno a Ramiro González Montoya y M.ª Pilar Castellanos Martínez a abonar todas las costas causadas en esta instancia.

Contra esta sentencia cabe recurso de apelación, que se interpondrá en el plazo de los cinco días siguientes a su notificación».

Y para que sirva de notificación en forma a los demandados antes dichos, remito el presente.

Dénia, 22 de abril de 2005.— El secretario judicial: Sigfrido Mangas Morales.

V. OTROS ANUNCIOS**a) ORDENACIÓN DEL TERRITORIO Y URBANISMO****1. Trámites procedimentales de los planes****Agrupación de Interés Urbanístico UA 17 de Sagunto**

Información pública de la protocolización del programa de actuación urbanística de la unidad de actuación número 17 del PGMOU de Sagunto. (Exp. 22/2004). [2005/A4788]

Con fecha 14 de abril de 2005, ha sido protocolizado por José Juan Sánchez Sanchis y Diego Cuadrado Gil, en nombre y representación de la Agrupación de Interés Urbanístico UA 17 de Sagunto, con el número de protocolo 907, ante el notario de Sagunto Francisco Blanco Moreno, avenida 9 de Octubre, 44-B-1º, Puerto de Sagunto, el programa para el desarrollo de la unidad de actua-